

Mill. Kr. Bestyrelsen kostede, som den selv oplyser i Beretningen af 1877, fra 1874 til 1877 700,000 Kr. paa Ejendommene, og i 1878 vurderer Bestyrelsen dem selv til en Værdi af 2,400,000 Kr. Jeg nævner disse forskellige Summer, fordi jeg tror, man heraf vil se, at Bestyrelsens Værdiansættelse i 1878 i Virkeligheden var nogenlunde passende. Ser man paa, hvilken Pris det bliver pr. Tønde Land af Jord, Skov, Bygninger, Besætning og Inventar, saa kommer disse 5,300 Tdr. Land til at staa i en Pris af omkring 450 Kr. pr. Td. Land, og dersom man udbød de Jægerspris'ske Ejendomme til den Pris, tror jeg ikke, der vilde blive Mangel paa Liebhavere. Endvidere blev der tillagt de Jægerspris'ske Stiftelser en Kapitalformue ved Arv, der udgjorde 5,325,000 Kr. Dersom nu Ejendommene maa siges at have den Værdi, som Bestyrelsen ansatte dem til i 1878, da er det sikkert, at man her staaer overfor en Stiftelse, som maa kaldes overordentlig rig, idet den har en Formue paa 7—8 Millioner. Paa de Jægerspris'ske Ejendomme hvilede, den Gang man overtog dem, en Gæld af 300,000 Rigsdaler eller 600,000 Kr. Denne Gæld betalte man af den Kapital, der tilfaldt Stiftelsen ved Arv, og derefter var Kapitalformuen 4,725,000 Kr. I 1884 blev den forøget med endnu et Arvetillæg af 200,000 Kr. I den samlede Beretning for 1874—99 opgiver Bestyrelsen ogsaa Kapitalformuen som 4,925,000 Kr. Jeg skal behandle de forskellige Grupper hver for sig, fordi det er den eneste Maade, tror jeg, hvorpaa man nogenlunde kan komme til Forstaaelse af, hvorledes der er administreret og administreres den Dag i Dag paa Jægerspris.

Først maa man holde sig klart for Øje, at Stiftelsens første og største Formaal var, at saa mange ulykkelig stillede Pigebørn som muligt i dette Land, de fattigste og ulykkeligste af dem, skulde optages paa Stiftelsen og opdrages der til dygtige Tjenestepiger. Det betegner Stifterinden som det første og det største Formaal, og hun siger i Fundatsen, at deri maa ingen Afvigelse nogen Sinde ske. Det er et Formaal, som efter min Mening fuldstændig hører Offentligheden til. Det andet Formaal, Stiftelsen skulde have, var, at den skulde staa som et Nationalmindesmærke over Frederik den Syvendes. Der var adskillige Ting, som ifølge Stiftelsens Fundats skulde holdes i Hævd; Kunstsamlingerne, Slottet, Parken og de Monumenter, der var, skulde holdes vedlige, saa-

vel som Frederik den Syvendes Moders Grav, Louiselund paa Bornholm, o. s. v. Alt dette skulde Stiftelsen ved sin Formue holde i god Stand, og jeg mener heller ikke, det er noget, som er Offentligheden uvedkommende. Baade det nationale Mindesmærke, der var sat i Stiftelsen, som ogsaa det levende Mindesmærke, at saa mange ulykkeligt stillede og fattige Børn som muligt samledes under Stiftelsens Rigdomme for at opdrages paa en god og naturlig Maade til dygtige Tjenestepiger, begge Dele maa Offentligheden have Ret til at sige hører den til.

Et Spørgsmaal, som blev meget stærkt fremhævet, den Gang en lignende Sag i 1876 var til Behandling her i Tinget, var: Hvor mange Børn kan der opdrages paa denne rige Stiftelse? Derpaa svarede Bestyrelsen — og dette Svar blev ogsaa indført i det motiverede Andragende, den indsendte om kongelig Konfirmation af Fundatstillæget af 1876 —, at naar de temporære Byrder var bortfaldne — det drejede sig om ca. 30,000 Kr., som skulde udredes af Stiftelsens Midler til Understøttelse af Funktionærer hos Stifterinden —, og naar endvidere de Jægerspris'ske Gaarde var satte i god Stand — Bestyrelsen hævder nemlig, at det var de ikke den Gang —, og naar Skovene kom under forstkyndig Behandling og voksede til, vilde Stiftelsen kunne give Plads og Underhold til 600—800 Børn. Det blev stærkt fremhævet af den daværende Justitsminister, at Bestyrelsen her lagde frem for Offentligheden, at saaledes vilde den arbejde med Stiftelsen, og saaledes skulde det gaa. Nu er der omtrent svundet 40 Aar siden da, og de temporære Byrder, som den Gang var 30,000 Kr., er omtrent forsvundne. Man har haft 40 Aar til at sætte de Jægerspris'ske Gaarde i god Stand; man har haft omtrent 40 Aar til at lægge de store Skove ind under god og kyndig, forstmæssig Behandling, og disse Skove har haft 40 Aar at vokse i, altsaa, alt det, Bestyrelsen den Gang af egen Magtfuldkommenhed fremsatte som sin Opfattelse af Situationen, er sket Fyldest. Men hvad er Resultatet blevet? Resultatet er efter disse 40 Aars Forløb blevet, at der nu ikke er mere end 306 Børn ude paa Stiftelsen. Man har altsaa haft rigelig Tid — 40 Aar — til at forbedre Forholdene, og man har, hvad jeg senere skal paavise, ogsaa ofret overordentlig store Beløb i dette Øjemed. Jeg har allerede nævnt, at man fra 1874 til 1877 ofrede 700,000 Kr. paa de Jægerspris'ske Ejendomme til nye Bygninger og